

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Seks komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Seks komedier", i Holberg, Ludvig: *Seks komedier*, udg. af Jens Kr. Andersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 562.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg14val-shoot-idm139796473477136/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Seks komedier

- 425 *Ich verlange (...) par honneur*: ty.-fr.: jeg forlanger for min tjeneste intet andet end den blotte kost, for jeg tjener for ærens skyld, for ærens skyld (dvs. gratis, ulønnet). – *Ich will (...) zu schreiben*: ty.: Jeg vil forpligte mig til på ti minutter at skrive et helt ark papir. – *Sehen sie (...) versprochen war*: ty.: se engang, Deres Velbårenhed. Jeg har fuldført det hurtigere end (det) var lovet. – *beklækket*: fyldt med blækklatter el. krimskrams. – *β*: skilling, se n.t.s. 84. – *sat (...) ud*: sendt ud for at chikanere.
- 426 *alteret*: ophidsen, bragt fra koncepterne. – *retirerer mig af Huset*: lyster mig ud af huset. – *Invention*: idé, påhit. – *Fortred(er)*: genvordighed(er), bryderi.
- 427 *endelig*: bestemt. – *ynker mig*: har (og ytrer) medlidenhed med mig. – *staaer (...) paa Pinde*: er parat til at gøre hvad som helst. – *Monfrere*: fr.: min broder. – *færdig at*: lige ved at. – *Seignr.*: kort for: seigneur, fr.: hr. – *Langspæk*: nederty.: Langsnak. – *Proces*: retssag. – *Kiøbnagengade*: en af de længste gader i datidens Kbh. – *overgaar*: i forgårs.
- 428 *Monfr.*: kort for: monfrère. – *haaber*: antager.
- 429 *Skolemester*: bogholderne havde traditionelt bijob som regnelærere. – *den anden Dag*: i morgen. – *Education*: opdragelse, dannelse.
- 430 *af Drømmen*: ud af vildfarelsen. – *kommer*: kom (bydemåde flertal). – *friste*: prøve. – *Regula St. Petri*: forkert lat.: Sankt Peters regel; Pernille forveksler med Regula Petri (Detri), se noter t.s. 400. – *16 Alner*: for at regne sig til gl. da. adel måtte man kunne dokumentere otte adelige forfædre (anet) på fædrene og otte på mødrene side.
- 432 *Tøy*: forvirrede »hurlumheje«. – *Jonan Candidatum*: lat.: Jonas kandidat; her bøjet i lat. afhængighedsfald, fordi ordene er genstandsled i sætningen; der har aldrig kunnet aflægges kandidat-(universitets-) eksamen i bogholderi. – *min udi (...) indlemmelse*: min indlemmelse i Deres familie; cancelli- el. precios (»ziirlige») stil. – *i sær*: hver især, individuelt.
- 433 *min Broder-Søn Thomas*: skal jo være: Peder; derimod hedder den naragtige og uheldige frier i Molières *Le Malade imaginaire* (se n.t.s. 377) Thomas (Diafoirus); Holbergs navneforveksling må derfor opfattes som et afgørende argument for denne komedies status som forlæg for *Den Stundesløse*, se efterskriften s. 462. – *forenækked ham (...) unge Personer*: se n.t.s. 398. – *besynderlig*: især. – *Straten-Junker*: lars, drivert. – *halvdeels*: halvvejs.
- 434 *overlagt*: overvejjet, gennemtænkt. – *falder*: bliver, vil forekomme.
- 435 *Bedemands Stil*: bedemændene havde som opgave at fremsige invitationer til og bønner ved begravelser, bryllupper og andre kirkelige familiefester, og de betjente sig herved af en række faste formularer, der kunne forekomme uforståelige for lægmand. – *artig*: smukt. – *uden*: andet end. – *tilfom*: allerede.